

Шогун ая, порылык да гим верр!

БУДЬ ГОТОВ

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Кум рвезе – кугу телеэкраныште

ФОТОМ КИНОСТУДИЙЫН АРХИВЕШЕ ГЫЧ НАЛМЕ.

Шукерте
огыл сай увер тольо – 18 июльыш-
то «Это не навсегда» фильм ош
тўням ужын.

Нурсола ялем

Эн сылне мыйын ялем,
Йораталме мотор кундемем!
Пасу покшеке легылдалын,
Чодыра аланым авалталын,
Олык лапым шергалын,
Снегым, морым погалын,
Тамле пушан ломберлашке,
Мый шикшалтым чашкерлашке.
Сылне шўшпык йўкан куэрем,
Пелельшан, муй пушан пистерем,
О йоратыме Нурсола ялем,
Ўмыр мучко шўмыштем ашнем!

Аня ПРОХОРОВА.

Шернур район.

Марий Элысе «ЗУМ» йоча киностудийын лўмжў пытартыш жапыште чўчкыдын йонга. Тудо Йошкар-Олаште 2005 ийыште почылтын. Тушко 10-16 ияш ўдыр-рвезе-влак коштыт. Киностудийым Е.Н.Спиридонова вуйлата. Тўн направленийышт – короткометражный кином войзымаш. Йоча-влак видеотворчествын негызше, фото- да видеосъемкын историйже, звукорежиссуро, тўнямбалсе кинон жанрже да направленийже-влак дене палыме лийыт. Видеом войзаш, монтажым ышташ, камере ончылно шкем чын кучаш тунемыт. Тылеч посна сценарийым шке возат, операторын да режиссёрын сомылжым шуктат, тичмаш фильмым войзаш ямдылалтыт. «ЗУМ» киностудийын талантан ўдыр-рвезыже-влак «Бумеранг» йоча да самырык-влакын экран творчествышт все-российский форумышто лийыныт. Туштак Даниил Видякиным, Егор Гордеевым (**снимкыште шола гыч кокымшо**), Михаил Букатиным киношто рольым модаш ойырен налыныт. Фильмыште, аван йоратымашыжым палыде, «ава» шомакым нигунам ойлыде, йочапўртыштў кушшо да ешыште илаш шонышо тулык йоча-влак нерген ойлалтеш.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Лагерьышке ушныза

Фотом Интернет гыч налме.

«Воскресение» отрядын ўдыр-рвезыже-влак августышто «Кооператор» йоча лагерьыште «Территория поиска» кычалше да историй сменым эртарат. Тушко 8-17 ияш йоча-влак ушнен кертыт.

Марий кугыжаныш университет пеленысе «Воскресение» кычалше отрядын «Преимственность поколений» проектше «Бирюса» тўнямбал форумышто 300 тўжем тенге грантым сенен налын. Тидлан кўра Марий Элысе икмынар школышто кычалше отряд-влак пашам ышташ тўналыныт. Мутлан, Медведево районысо Шойбулак школ гыч ўдыр-рвезе-влак кычалме пашашке чолган ушнат. Марий Эл гыч 9 тунемше «Поисковый фронт» всероссийский школышто лийын. Тудо Татарстан Республикысе Спасский район Вертолетный отрошто эртаралтын. Кызыт нине тунемше-влак «Воскресение» отряд дене пырля Мурманский областыште экспедицийыште улыт.

Л.ГРИГОРЬЕВА ямдылен.

Сенгымаш

Йошкар-Оласе 29-ше

номеран школ «Школьный эко-двор» всероссийский конкурсышто сенгышыш лектын. Туныктышо ден тунемше-влак 4,5 тонн тошто кагазым погеныт, икте-весышт дене тошто вургем але книга дене вашталалтыныт, шўкшакым ойыркален погымо нерген викторине, квест-модыш, ончер эртаралтыныт.

«Школьный экодвор» конкурс кокымшо гана лийын. Тушко Российысе 58 регион гыч 170 школ ушнен. Нуно 140 тонн вторсырьём (кагазым, пластик атым да молымат) погеныт.

Кугу пайрем

2020 ийыште ме, марий-влак, ик эн кугу да тўн пайремым пайремлаш тўналына. Марий Эллан 100 ий темеш. Мый тыште моткоч куанен илем. Марий Элыште шочшо да марла кутырышо ен пиалан манын шонем. Мый Нурмучаш ялыште шочынам. Тудо чодыра воктене верланен, садлан юж тыште яндар, шўлашат ласка. Ял мучаште Чоткар лўмеш тўвыра да историй рўдерым чо-нат. Паша шолеш, турист-влакат ончаш толыт. Шукерте огыл эстон-влак уна лийыч. Мый шочмо ялем авам семынак йўратем.

Катя ЯКОВЛЕВА.
Волжский район.

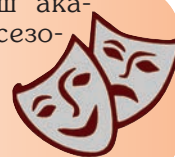
Историйым шергалына

1240 ий 23 июльышто князь Александр Ярославичын вуйлатыме руш войска Нева энгер воктене швед-влакым сенен. Тиде крдалмашым шарнен, Александр Ярославич «Невский» лўмнерым налын.

Республикыште 16 ияш марте йоча-влак идалык тўналтыш гыч 57 ДТП-ыш логалыныт. 2 икшывын ўмыржў кўрылтын, 63 йоча эмганен. Корнышто тўткў лийза!

Э.Сапаев лўмеш опер да балет Марий кугыжаныш академический театрын артистше-влак «Летние балетные сезоны» II фестивальыште усталыкышт дене калыкым куандареныт. Сочи олесе «Зимний театрын» сценыштыже «Лебединое озеро», «Золушка» да «Щелкунчик» балет-влакым ончыктеныт.

7-11 августышто Куяр посёлко воктенысе «Пўнчер» тунемме да тренировкым эртарыме базыште начар ужшо-влак коклаште спорт туризм дене Российын чемпионатше эртаралтеш. Спортсмен-влакым пагален вучат! Уверым rv12.ru сайтыште ончыза.

15-20 июльышто Курыкмари район Кулаково селаште «Кравец» самырык-влак форум кудымшо гана эртаралтеш. Тушко Марий Эл, Российын тўрлў регионжо гыч тунемше да студент-влак ушненыт. Нунылан онгай программе темлалтеш.

Таче, 20 июльышто, Оршанке район Тошто Крешын ялыште «Энер вўд ўмбалне» фестиваль-конкурс композитор Е.Волковым да драматург А.Волковым шарныме лўмеш кумшо гана эртаралтеш. Икымше гана тыгай фестиваль 2015 ийыште лийын.

Тау, юнкор слёт

«Ямде лий» газетым
куанен лудам.
Серыш-влакым тушко
кумылын возем.
Садлан юнкор семын
слётмыш миенам,
Шинчымашым, ум,
шуко налынам.
Йолташ-влакым тыште
ятыр муынам,
Нунын дене кылым
ынде ыштенам.
Веселан пеш эртыш,
шиждымын жапем.
«Ямде лий» газетлан
таум мый ойлем.
Максим ЛАПИН.

**Паранга,
Кугу Пумарий.**

Увер

24 июль
гыч 4 август марте
Йошкар-Олаште «На
земле марийской» шахмат дене
Россий кубокын этапше лиеш.
Тудо МарГУ пеленысе Сергей
Карякинын шахмат школышты-
жо эртаралтеш. Таңгасымашке
9, 11, 13 да 15 ияш ўдыр-
рвезе-влак ушнен кертыт.

**20 июль –
Шахматын тўнямбал
кечыже.**

Оласе ўдыр марла кутыра

Яна Конышева Озангыште
ила. Кокымшо классым тунем
пытарен. Морко район Унчо
селаш Галя коваж деке унала толмыжо еда
марий тувырым чияш вашка.
Марла муралтенат, кушталтенат
мошта. Кугу олаште илыше
ўдырын марла чаткан кутыры-
мыжлан изиш өрмалгышым.

– Кө тыйым марла мутланаш
туныктен? – йодде шым чыте.

– *Ме мўнгыштў ачам-авам
дене марла кутырена. Авам
«Шке шочмо йылмым палы-
ман» манын туныкта,* – оила
Яна.

Изи марий ўдыр сўрет-
лаш пеш йўрата. Марий
тувырысыж гай мотор уз-
орым альбом лаштыкыш
кусара, чиялта, тўс-вла-
кым шымла. Кугурак лий-
мекыже, марий тўрым куэ-
меш тўрлаш тунемнеже.

Е.ИВАНОВА.

Пайдалын канат

«Доброград» программе почеш каникул жапыште Руэм
посёлкышто «Порт воктенысе площадке» каныме йўн пашам
ышта. Кажне кок арня гыч тушко у йоча-влак ушнат. Ўдыр-
рвезе-влак туныктышо дене пырля тўрлў поро сомылым шук-
тат: школ, стадион кумдыкым шўкшак деч эрыктат, кушкыл-
влакым эскерат. Уш-акылыштым викториныште тергат,
модыт, сўретлат, книгагудыш коштыт. Теве **(снимкыш-
те)** корнышто коштмо правил-влакым ушештарат.
Тыге посёлкысо йоча-влак каныме жапыштым
пайдалын эртарат.

Л.Г.ИВАНОВА.

Медведево район.

В.СМИРНОВЫН фотожо.

Морко район Коркатово
лицейыште тунемше ятыр
йоча **(снимкыште)** шахмат
дене модаш кумылан.
Нунылан шинчымашым
О.В.Тимофеева ден
Р.З.Дядичкина пуат. Ўдыр-
рвезе-влак ондак теорийым
тунемыт. Вара налме шин-
чымашым модмаште
пентгыдемдат, турнирлашке
ушнат, шке ийготан-влак
коклаште сенгымашке шуыт.

Советский
район Ўрша
школышто да
селаште патыр-
лыкым шуарыме

**2020 ий –
Сенгымашлан
75 ий.**

пашалан кугу тўткылык ойыралтеш. Школ
директор Сергей Михайлович Халтурин ты со-
мылым шкеак виктара. Мутлан, 22 июнышто,
Ойганен шарныме кечын, Сенгымаш скверыш-
те ныл шагат эрдене «Шарнымаш сорта» акци-
йым эртаренна. Митинг деч вара калык
«Курымашлык полк» акцийыш ушнен. Кугезе
коча-ковам шарнаш шуко ег погынен.

Кундемыштына сарын ветеранже-влак пеш
шагал кодыныт. Самырык тукум тыныс илышым
арален кодышо кугезына-влакым шарнышаш.
Ме, кугуен-влак, примерым ончыктена да
нунын подвигышт дене палдарена.

Р.Г.АНТРОПОВА, туныктышо.

«Чыла чаракым сенен, ончыко ошкыл!»

Тыгай үжмаш почеш 12-20 июльшто Йошкар-Олаште Инвалид-влакын III всероссийский кенжеж спартакиадышт эртаралтеш. Российын 65 регионжо гыч 2028 ег толын. Тиде 14-18 ияш 1278 спортсмен, 554 тренер, 196 судья да польшкалыше-влак. Спартакиадыште 360 волонтер пашам ышта. 574 медаль комплект модалтын.

Спортсмен-пырыс – талисман.

Таңасымашын талисманжым ямдылашлан Марий Эл Республикысе самырык-влак политике, спорт да туризм министрствын полшымыш дене «Спорт ямдылалтмаш рүдер» сүрет конкурсым эртарен. Конкурсышко 7-47

ияш 35 ег ушнен. Сенышыш Йошкар-Ола гыч 16 ияш Вера Никитина лектын.

Иошкар-Ола нерген Интернет-шукерте огыл ойыренам. Толмем деч ончыч

Йошкар-Ола нерген Интернет-шукерте шымленам. Шке шинча дене ужмылан нимо ок шу. Ола икымше ончалтыш гычак келшыш. Шуко фонтан уло, черке-влак шинчалан вик пернат. Мемнам тыште шокшын вашлийыч, калык пеш поро. Шүмешем эн келге палым спартакиадым почмаш кодыш. Мыйын гай спортсмен-влак дене пырля аренышке лекмемым нигунам ом мондо. Тышке логалмем моткоч кугу пиаллан шотлем.

О.Кашланов **шөртнӧ медальым** сенен налын.

III ВСЕРОССИЙСКАЯ ЛЕТНЯЯ СПАРТАКИАДА ИНВАЛИДОВ 2019

Олег КАШЛАНОВ (Ульяновск ола):

– Спартакиадыш

ушнаш дзюдо дене

тренер Р.Т.Галиудинов темлен. Спор-

тын тиде видшым

шукерте огыл ойыре-

нам. Толмем деч ончыч

Историй гыч

Инвалид-влакын I всероссийский кенжеж спартакиадышт 2011 ийыште Москошто эртаралтын. Тушто 1267 спортсмен таңасен. ***

Начар тазалыкан спортсмен-влак кенжеж спартакиадыш кокымшо гана 2015 ийыште Чебоксар ден Новочебоксарск олаш погыненыт. Российын 54 регионжо гыч 1655 спортсмен (958 рвезе ден 697 ұдыр) таңасымашке ушнен.

Кугешнена

Марий

Элын чап-

шым 51 ег

арален: 39

спортсмен, 11

тренер да 1 польшкалыше.

Спортсмен-влак Йошкар-Ола, Советский, Морко, Медведово, Кужэнгер районла гыч лийыныт. Нуно куштылго атлетике, иймаш, үстембал теннис, дзюдо дене таңасеныт. 17 июльлан Марий Элын командыже 5 шөртнӧ, 3 ший да 6 той медаль-влакым сенен налын.

Иван ПАСТУХОВ (Моско кундем):

– Спартакиаде нерген сай шомакым веле ойлымо шуэш. Организатор-влак мыланна чыла йӧным ыштат. Спартакиаде почмаш моткоч келшен. Мыйын шонымаште, спорт – тиде тазалык. Капкылым шуараш күлеш. Мый спорт деч посна иленжат ом керт. Мый шкеже иймаш дене кылым кучем, а тышке үстембал теннис дене таңасаш толынам. Иймаш дене таңасымашке спорт мастер да кандидат-влакым веле налыт.

Сабина МУРТАЗИНА, Катя БУЛГАКОВА да Виктория ЛЯХОВА (Омск ола):

– Кажне ола мо дене гынат шүмеш палым кода. Йошкар-Олашке толмеке, йот элышке логалмыла чучо. Мотор портшамыч, памятник, скульптур-влак кумылым савырат. Олам икымше кечынак йӧратен шындышна. Спартакиадым почмашым шуко жап шарнаш тўналына.

Ўдыр-влак спорт дене кылым шукертак кучат: голболла модыт. Нуным тренерышт О.П.Иванова кумылангда.

Сенгымаш ўшаным пуа

Кө пала, Дорджи лўм мом ончыкта? Огыда пале? Каласем, тюрк йылме гыч «алмаз» манын кусаралтеш. Тыгай лўман ег поро койыш-шоктышан да шонымашке шуаш тыршыше. Теве снимкыште Дорджи Карвеновым да тудын эн лишыл енге-влакым: аваже Валентина Викторовнам, акаж ден шўжаржым – ужыда. Нуно Калмык Республик Элиста ола гыч спартакиадыш толыныт. Рвезын койыш-шоктышыжо лўмжылан лач келшен толеш. Дорджи изинек эмганен кушкеш гынат, ик сенгымаш почеш весе

дене ешыжым куандара. Сенгымаш-влак рвезылан шке вийжылан, пўрымашыжлан ўшанаш амалым пуат. Дорджи паралимпийский спортын видше – бочча – дене чемпион.

Тудо тагасымашке шке

семын да команде дене

пырля ушна. Сочиште команде дене икымше верым сенен налыныт. Моско воктенысе Раменский олаште эртаралтше тагасымаште личный зачётышто икымше лийын, а команде дене – кумшо.

– Мый тыгай кундем, Марий Эл, нерген тыште икымше гана пален налынам, – оила Дорджи. – Ола пеш сылне. А калыкше тыгай поро кумылан! Чылан саламлалтыт, мо дене гынат полшаш ямде улыт. Организатор-влаклан чапле пайрем-тагасымашым пөлеклымыштлан тауштем.

Бочча – мече дене тура кышкылт модмаш. Спортын тиде видше ДЦП чер дене эмганыше ег-влаклан кельштаралтын. Модышышто 27 см диаметран да 275 г нелытан шўштө мече-влакым да изирак кугытан ик ош мечым (тудым джэк маныт) кучылтыт. Модшо ег йошкар але канде тўсан куд мечым джэк деке лишке кудалташ тырша.

Фотом Интернет гыч налме.

Башкортостан Республикын чапшым начар тазалыкан 55 спортсмен арален. Нунын коклаште марий ўдыр-влак, Россий паралимпийский комитетын вице-президентше, Паралимпийский модмашлаште 13 гана чемпион Р.А.Баталован землякышт, **Диана ден Мария Валиахметовамыт** лийыныт.

– Ме Пўрө олаште илена, куштылго атлетикылан шўман улына. Марий ешеш шочын-кушкынна, шочмо йылмылан марий йылмым шотлена. Ме кугезе тукумнан шочмо кундемшыкыже, Йошкар-Олашке, толынна. Тиддене кугешнена, – оила тўдыр-влак.

Мария **1-ше**, Диана **3-шо** верлам сенен налыныт.

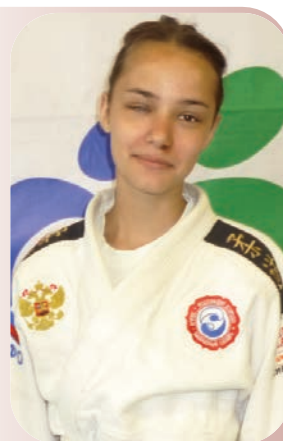
Настя НОВИКОВА, Настя КАРТОШКИНА да Артём СИЛАЕВ (Моско кундем):

– Ме Йошкар-Олаште икымше гана улына. Бочча дене тагасымашке ушненна. Ола пеш келшен. Эн тўнжө – мыланна, коляске дене коштыш-влаклан, тўрлө верыш пураш, лекташ чыла йон ышталтын. Пеленна улшо кугыен-влаклан тидын шотышто неле лийын огыл.

Александра ПЕРЕГРИМОВА (Екатеринбург ола):

– Дзюдо секцийыш нылымше ий коштам. Спартакиадыште кумшо гана вием тергышым. Тений **шўртнў медальым** сенен налмемлан пеш куаненан. Тыгай тагасымаш йоча-влаклан моткоч кўлешан. Умбакыже шуаралташ йўным ышта, вийым ешара. Шуко ег-влак дене палыме лийынам, у йолташ-влакым муынам. Йошкар-Олаште мый кумшо гана улам. Кажне толмемлан мотор вершўрым куанен ончем.

Ныл йолан йолташ

Юарлен модыт

Мусян кок пырысигыже уло: Маша ден Даша. Нуно коктын икгай улыт – йошкар тўсан. Рывыж гай койыт. Коктын модаш пеш йоратат. Пёрт мучко кудалыштыт. Шўжарем дене коктын нунын юарлымыштым ончаш йоратена.

Авторын фотожо.

Таня ВАРАКСИНА.

Пырысиге

Йўштө телым ик кастене Ала-кө шыпак тўкалтыш. Ончалам, омса воктене Изи мундыра коеш! Кумык лийын, кидыш налым – Пырысиге вет улмаш. Ёмбакем ончен шортеш, Пурто маншыла коеш! Ала-кө конден коден, Ала мөнгыжым монден, Йўштыштө пешак кылмен, Капше пешак чытырен! Авиемым сөрвалем: «Айда налына ашнаш! Тудын ден лиеш модаш, Мыланем лиеш йолташ!» Ынде тудо кушкылден, Пеш моторыш савырнен, Тыгерак ешна кугеме, Кумылем тыге пареме!!!

Сергей ТОЙМАКОВ.

Оршанке школ.

ошо. Нерже чевер тўсан, шинчаже ужарге. Кузян почшо кўчык. Кузя эн чот модаш йората. Тудым ниялткалаш тўналат гын, вигак модаш, кидым пураш тўналеш. Ончыч пырысем колям кучаш йората ыле, а кызыт шонгемын да оркана ала-мо. Тўжваке лекмеке, Кузя эре пеленем коштеш.

Александра ВАЙШЕВА.

Шернур, Лажъял.

Кузя

Мыйын пырысемын лўмжө – Кузя.

Тудо сур тўсан, йолжо да мўшкыржө

Нагаша ЧЕМЕКОВАН сўретше. Советский, Орша.

Палаш огай

Пырысигылан могай лўмым пуаш? Ятыр йочам да ача-авам ты йодыш тургыжландара. Ме тыланда полшен кертына. Муся, Барсик, Вася, Семён да Рыжик пытартыш жапыште кумдан шарлыше пырыс лўмлан шотлалтыт. Пинегым шукуж годым тыге лўмдат: Боня, Джесси, Арчи, Джек да Рэкс.

Илен улмаш аваж дене пырля шыма да поро кумылан Аня лўман ўдыр. Икана кенеж кечын тудо чодырашке понго погаш кая.

Чодыра лонгаште ўдыр пеш мотор изи пёртым ужеш. Омсашке пералта, но нигө огеш пелеште. Аня омсам шўкалеш – омса почылтеш. Пёртыш пурымеке, Аня изи вакшым, изи ўстелым, изи пўкеным ужеш. Тиде пёртыштө чылажат изи да мотор. Кенеташте омса почылтеш да пёртышкө сөснаиге пурен шогалеш. Тудо ош марий тувырым, ош шляпам, ош йолашым да йылгыжше йолчиемым чиен. Сөснаиге ўдырым ужеш да шыргыжалын йодеш:

– Кө тый улат?

– Мыйын лўмем – Аня. А тыйын лўмет кузе?

Кутырышо Хрю-Хрю

– Мыйын лўмем – Хрю-Хрю.

– Пеш сай. Тый мыйын йолташем лияш тореш отыл?

– Уло кумылын лиям.

Аня ден Хрю-Хрю йолташ лийыт, шуко жапым пырля эртарат. Нуно кажне кечын чодыраште пырля коштыт, модыт. Шыжым пырля сылне лышташым погат, аршашым ыштат. Телым ече дене мунчалтат, лумьенгым ыштат. Шошым пушым колтылыт. А кенежым емыж ден понгым погат. Нуно эре ваш-ваш полшен илат.

Аня ОРЛОВА.

Марий Турек, Сысоево.

Йомак

Авторын фотожо.

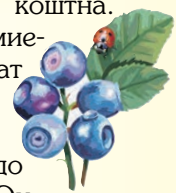
1-ше номеран Морко йочасадыште изи пакчаште ковыштам, помидорым, шере пурсым, кешырым, шоганым шынденна. Йоча-влак ужар кушкылын кушмыжым куанен эскерат. Изи пакчанам «мотор ўдыр – пакча орол» кайык-влак деч орола.

И.АЛЕКСЕЕВА.

Модо А, В₆, С, РР витамин-влаклан поян.

Модо шинчам эмла

Ик кечын авам дене чодыраш модо погаш коштна. Тений мый икымше гана чодырашке емыжлан миенам. Сандене пеш куаненам. Пуйто модыжат тидым шижын: шемалге-канде пырче-влак лыш-ташла кокла гыч шып ончат. Куанымем дене ик ведра емыжым тыманмеш погышым. Модо тўрлў витаминлан поян. Эн тўнжў – шинчам эмлаш полша.

Настя ИВАНОВА.

Морко, Коркатово.

Элем

Марий Элемым йўратем, Ача-авамлан тауштем. Вет тыште мые шочынам Да сай йолташым муынам.

Мадина ШАРИФОВА. Советский, Кельмаксола.

Аныклена!

Холодильник ден компьютер ик шагатыште 30 киловатт энергийым пытарат, а телефонлан зарядкылан 10 киловатт электровий кўлеш.

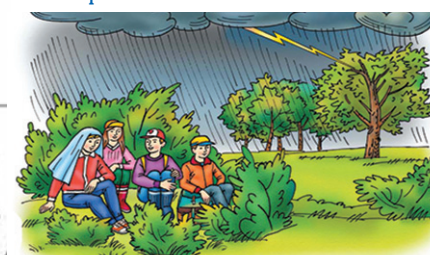
Ушештарена

Тале йўр тўналмеке, авыр-тыш йымаке але келшыше верым муын шогалман.

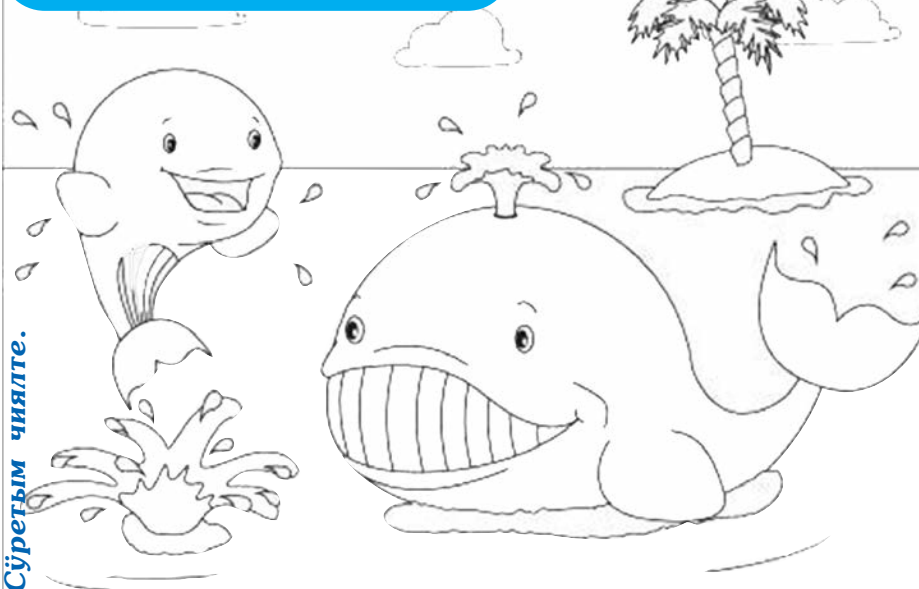
Волгенче годым уремшыте улыда да огыда пале, кушко шылаш? Курык тайылаш але кўан корем лопеш веранаш келшен толеш.

Кўдырчан йўр годым чодыраште чока вондер йымалан шылман. Кўкшў пушенте, поснак тумо, кож, пўнчў, тополь, йымалне шогыман огыл.

Энгекыш логалмеке, 112 номер дене йынгырте!

23 июль – Кит да дельфин-влакын кечышт.

Сўрегым чиялте.

Индекс: Марий Элыште, Пошкырт ден Татарстан кундемлаште - П4696.
Тираж 1150 экз. Заказ Формат – А-4-8.
Директор-тўг редактор олмеш Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru
Сайтын адресше: yamde-lii.pro, Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследиым аралымыште законодательством шуктен шогымым эскерше Федеральный служын Приволжский федеральный округысо управленийшытыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральшыте пуымо.

0+

Печатьш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымышты тўрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20 (почтовый) Эгерўмбал Амстердам, 1 (фактический).

КОНКУРС!

«Шем очки»

Ярослав КУТУЗОВ.
У Торъял, Шемермучаш.

Ксения ИВАНОВА.
Кужэгер, Шорсола.

Шем очким пижыкталын,
Выньыкашым пидалам.
Изинек пален кушам –
Куэ выньык пуа пайдам!
Ача-авам эре ойлат:
«Мончаште кырет –
таза лият!»
Тиде ойым мый шарнем,
Чапле выньыкым погем.
Ваня ГОРОХОВ.
Советский, Кельмаксола.

+ + = 24

+ + = 26

+ + = 21

+ x = ?

Мынар лектеш?

Физкультминутко

Парня вуйышко
шогалым,
Лийым кугу изишлан.
Күшкө кок кидге нөлтальым,
Каныш лие капкыллан.
Налым шүлышым он дене,
Вара кугун шүлалтем.
Кок-кум гана йолем дене
Меран семын төршталтем.
Каныш лие капкыллан:
Куштылго мылам да сай.
Вуйым ом пу йогылан,
Ончо, кечыже могай!

Н.Д.ИЛЬИНА.
Волжский, Карай.

Интернетысе
сүрет-влакым кучылтмо.

**Панда-влак коклаште
мечым кычалын му.**

**Пүчкын луктын,
курчакым чикте.**

Марина – Татьяна
кокажын пелашыжын
ўдыржө. Марина
Татьяналан
кө лиеш?

